

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Έκθεση για την εφαρμογή του κεφαλαίου Α του νόμου 4014/2011

Με το νόμο 4014 που εκδόθηκε τον Σεπτέμβρη του 2011, επανακαθορίζονται οι διαδικασίες που αφορούν στην περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων. Βασικοί στόχοι των ρυθμίσεων του νόμου είναι η απλοποίηση, ο εξορθολογισμός και η συντόμευση των σχετικών διαδικασιών με ταυτόχρονη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος.

Στην παρούσα έκθεση αξιολογείται ο νέος αυτός νόμος, ο τρόπος με τον οποίο αυτός εφαρμόζεται έως σήμερα και η αποτελεσματικότητά του.

Για το σκοπό αυτό στο κεφάλαιο Α της παρούσας έκθεσης, περιγράφονται συνοπτικά τα προβλήματα του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου.

Στο κεφάλαιο Β γίνεται διεξοδική αναφορά στους στόχους και επιδιώξεις του νέου νόμου, στον τρόπο με τον οποίο επιλύονται με βάση τις ρυθμίσεις του νέου νόμου τα προβλήματα που αναφέρθηκαν στο κεφάλαιο Α και ταυτόχρονα γίνεται αναλυτική περιγραφή του τρόπου εφαρμογής του νόμου 4014/2011.

Στο κεφάλαιο Γ εκτιμάται η αποτελεσματικότητά του νόμου ενώ στο κεφάλαιο Δ προτείνονται απαραίτητες ενέργειες στην κατεύθυνση περαιτέρω εφαρμογής των διατάξεων του και επίτευξης των στόχων και επιδιώξεων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Συνοπτική παρουσίαση προβλημάτων προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου⁽¹⁾

Το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο καθιστούσε την περιβαλλοντική αδειοδότηση την πλέον χρονοβόρα διαδικασία για την αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, χωρίς όμως να επιτυγχάνεται ο στόχος της περιβαλλοντικής προστασίας.

Ο προηγούμενος τρόπος αδειοδότησης εστίαζε στη δημιουργία περίπλοκων διαδικασιών, με πληθώρα γνωμοδοτήσεων και υπογραφών προκειμένου να διαχέεται η ευθύνη και με σκοπό την τυπική μόνο «εξασφάλιση» της προστασίας του περιβάλλοντος πριν ακόμα λειτουργήσουν τα εξεταζόμενα έργα και δραστηριότητες.

Η αυστηρότητα του κράτους εξαντλείτο στον ex ante έλεγχο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και παρέβλεπε τον ex post έλεγχο, ο οποίος είναι και ο μόνος αποτελεσματικός τρόπος ουσιαστικής προστασίας του περιβάλλοντος. Παράλληλα παρατηρούνταν μεγάλες καθυστερήσεις για την ολοκλήρωση των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων.

Αναλυτικότερα:

Για πληθώρα έργων και δραστηριοτήτων απαιτείτο υποβολή και αξιολόγηση φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Η ελληνική νομοθεσία απαιτούσε Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για πολύ περισσότερα έργα και δραστηριότητες σε σχέση με αυτά που προέβλεπε η Κοινοτική Οδηγία⁽²⁾ και μάλιστα για έργα και δραστηριότητες με μη σημαντικές δυνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (π.χ. μάντρες υλικών οικοδομής, βιοτεχνίες κατασκευής καρεκλών, αλυκές, μικρές ξενοδοχειακές μονάδες σε εντός σχεδίου πόλεων περιοχές, κλπ).

Επιπρόσθετα απαιτούσε υποχρεωτικά για πληθώρα έργων και δραστηριοτήτων προμελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ο αριθμός προμελετών ανέρχονταν σε 2.800 φακέλους ετησίως).

(1): Τα προβλήματα του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων αποτυπώνονται σε ποσοτικά στοιχεία τόσο στην σχετική μελέτη που είχε ανατεθεί από το ΥΠΕΚΑ “Μελέτη για την αναμόρφωση τροποποίηση της κατηγοριοποίησης των έργων και δραστηριοτήτων (ΚΥΑ 15393/2002) και των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ν. 3010/2002 και ΚΥΑ 11014/2003”, όσο και σε αντίστοιχη μελέτη που είχε αναθέσει ο ΣΕΒ “Δημιουργία μηχανισμού παρέμβασης για την ανίχνευση επεξεργασία και αξιολόγηση εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις”

(2): Annex I και Annex II οδηγίας “για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων” (κωδικοποίηση με οδηγία 2011/92/ΕΕ)

Έτσι, κατά τα έτη 2005-2009, το σύνολο των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης στη χώρα μας, ξεπερνούσε τις 21.500 ανά έτος, εκ των οποίων περίπου 13.300 αξιολογούνταν από τις Περιφέρειες (πρώην Νομαρχίες), περίπου 7.500 από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (πρώην Περιφέρειες) και περίπου 650 από το ΥΠΕΚΑ. Αντίστοιχα (βλ. Πίνακα 1), στην Αυστρία, μία χώρα παρόμοιου μεγέθους με τη χώρα μας και η οποία αποτελεί πρότυπο σε ότι αφορά την προστασία του περιβάλλοντος διεξάγονται κατά μέσο όρο μόλις 23 μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) ετησίως, ενώ στο Ην. Βασίλειο διεξάγονται κατά μέσο όρο 334.

Ο μεγαλύτερος αριθμός μελετών διεξάγεται στη Γαλλία, όπου κι εκεί ο μέσος όρος είναι 3.867 ετησίως, δηλ. περίπου 6 φορές μικρότερος από την Ελλάδα, παρότι η Γαλλία είναι 6 φορές μεγαλύτερη από την Ελλάδα σε πληθυσμό! Ακόμα πιο παραστατική εικόνα του προβλήματος μας δίνει η σύγκριση του ετήσιου αριθμού φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά εκατομμύριο κατοίκων. Στην Ελλάδα κατατίθεντο 1.902 μελέτες/εκ. κατοίκων, στην Αυστρία 3, στο Ην. Βασίλειο 5 και στη Γαλλία, η οποία έχει τον υψηλότερο μέσο όρο από τις Ευρωπαϊκές χώρες, μόλις 60.

Πίνακας 1: Σύγκριση αριθμού φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε Ελλάδα (με βάση την προηγούμενη νομοθεσία) και ΕΕ

Κράτος-Μέλος	Μέσος Αριθμός Φακέλων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης/έτος	Πληθυσμός	Ετήσιος Αριθμός Φακέλων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης/εκ. κατοίκων	ΑΕΠ σε δισ. €	Ετήσιος Αριθμός Φακέλων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης/δισ €
Αυστρία	23	8.375.290	3	284,4	0,09
Ην. Βασίλειο	334	62.008.048	5	1.696,6	0,20
Φινλανδία	38	5.351.427	7	180,3	0,21
Γερμανία	1.000	81.802.257	12	2.498,8	0,40
Ουγγαρία	152	10.014.324	15	98,4	1,54
Βέλγιο	183	10.839.905	17	352,9	0,52
Δανία	125	5.529.449	23	234,0	0,53
Ισπανία	1.054	45.989.016	23	1.062,6	0,99
Πολωνία	2.200	38.167.329	58	354,3	6,21
Γαλλία	3.867	64.716.310	60	1.932,8	2,00
Ελλάδα	21.500	11.305.118	1.902	230,2	93,4

Επιπρόσθετα, για την ολοκλήρωση των διαδικασιών αξιολόγησης των κατά περίπτωση απαιτούμενων μελετών και την έκδοση των σχετικών πράξεων, απαιτούνταν και ιδιαίτερα μεγάλοι χρόνοι.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για περιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων με δυνητικά σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (έργα που με την προϋφιστάμενη κατηγοριοποίηση υπάγονταν στην υποκατηγορία Α1), οι χρόνοι αυτοί ξεπερνούσαν πολλές φορές τους 20

μήνες και ανέρχονταν έως και σε 42 μήνες⁽³⁾. Για τα εν λόγω έργα ήταν υποχρεωτική η υποβολή προμελέτης (διαδικασία που απαιτούσε μέσους χρόνους της τάξης των 7 μηνών), η δε έγκριση περιβαλλοντικών όρων απαιτούσε Κοινή Υπουργική Απόφαση (συχνά από 4 υπουργούς), η υπογραφή της οποίας απαιτούσε 2-3 μήνες ενώ είχαν καταγραφεί και περιπτώσεις που μόνο η υπογραφή των σχετικών σχεδίων απαιτούσε χρόνους πάνω από 24 μήνες!!.

Όμως Κοινή Υπουργική Απόφαση για τα έργα αυτά απαιτείτο ακόμη και για την ανανέωση ή την τροποποίηση των αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, διαδικασία για την οποία οι μέσοι χρόνοι κυμαίνονταν από 11 έως 27 μήνες.

Την ίδια περίοδο, ο μέσος όρος του χρόνου ολοκλήρωσης της συνολικής διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε 8 κράτη μέλη της ΕΕ ήταν 9,8 μήνες⁽⁴⁾.

Η πληθώρα των μελετών και οι χρονοβόρες διαδικασίες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης είχαν επίσης ως αποτέλεσμα την αύξηση του διοικητικού βάρους και την αύξηση του κόστους ολοκλήρωσης των σχετικών διαδικασιών.

Ταυτόχρονα, όλες οι διαδικασίες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης χαρακτηρίζονταν από πολυπλοκότητα, με πληθώρα εμπλεκόμενων φορέων και γνωμοδοτήσεων, από έλλειψη τυποποίησης, από έλλειψη πρακτικών και χρηστικών οδηγιών και από απουσία ενιαίων υποστηρικτικών συστημάτων και νέων τεχνολογιών όπως ενιαίες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και πληροφοριακά συστήματα.

Η διαδικασία διαβούλευσης για τις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων χαρακτηριζόταν από σχετικά χαμηλή αποτελεσματικότητα, ενώ ταυτόχρονα παρατηρούνταν διαφορές στις πρακτικές που ακολουθούνταν από τις αδειοδοτούσες αρχές κατά τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Σημαντικές όμως ελλείψεις παρουσιάζονταν και στην παρακολούθηση τήρησης των περιβαλλοντικών αδειών κατά τη διάρκεια λειτουργίας των έργων ή δραστηριοτήτων. Η αυστηρότητα του κράτους εξαντλείτο στον έλεγχο των δικαιολογητικών και των πάσης φύσεως μελετών, με αποτέλεσμα να μην επιτυγχάνεται και ο ουσιαστικός στόχος της προστασίας του περιβάλλοντος.

Έτσι, η περιβαλλοντική αδειοδότηση από ουσιαστικός θεσμός στην κατεύθυνση “πρόληψης” και “προφύλαξης” του περιβάλλοντος, λειτουργούσε γραφειοκρατικά δυσχεραίνοντας την επιχειρηματική πρωτοβουλία και χωρίς να επιτυγχάνει τον στόχο της περιβαλλοντικής προστασίας.

(3): Συνολικοί χρόνοι για αξιολόγηση Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

(4): European Commission DG Environment, GHK (2010), Collection of information and data to support the Impact Assessment study of the review of the EIA Directive, final report

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β**B.1. Στόχοι και επιδιώξεις του νόμου 4014/2011.**

Για την επίλυση των προβλημάτων που συνοπτικά αναφέρθηκαν στο κεφάλαιο Α, το ΥΠΕΚΑ με τον νόμο 4014/2011 μεταρρύθμισε ριζικά τον τρόπο και τις διαδικασίες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων και για τον έλεγχο παρακολούθησης της τήρησης των περιβαλλοντικών αδειών.

Κυριότερος στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η διευκόλυνση της επενδυτικής δραστηριότητας με την απλοποίηση, εξορθολογισμό και επιτάχυνση των διαδικασιών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων με ταυτόχρονη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος.

Για την υλοποίηση του στόχου αυτού εισάγονται διαδικασίες που εξασφαλίζουν καλύτερη ποιότητα περιβαλλοντικών όρων, μείωση διοικητικού φόρτου, εξάλειψη διπλών αδειοδοτήσεων, βελτίωση ποιότητας μελετών και μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου ενώ ταυτόχρονα συστηματοποιούνται και ενδυναμώνονται οι περιβαλλοντικοί έλεγχοι.

Αναλυτικότερα οι επιδιώξεις του ν. 4014/2011 είναι:

- Μείωση του αριθμού των έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση και μείωση του αριθμού των έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία απαιτείται υποβολή και αξιολόγηση μελέτης προκειμένου να αδειοδοτηθούν περιβαλλοντικά.
- Εξάλειψη διπλών αδειοδοτήσεων για την χορήγηση των οποίων απαιτείτο η υποβολή και αξιολόγηση ίδιων ή παρεμφερών δικαιολογητικών.
- Μείωση των απαιτούμενων χρόνων για την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών.
- Μείωση του διοικητικού βάρους και του κόστους.
- Ενίσχυση διαδικασιών διαβούλευσης κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Τυποποίηση διαδικασιών για την αξιολόγηση των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Βελτίωση της ποιότητας των περιβαλλοντικών όρων.
- Βελτίωση της ποιότητας των μελετών, μέσω θέσπισης προδιαγραφών για όλους τους κατά περίπτωση απαιτούμενους φακέλους περιβαλλοντικής αδειοδότησης και κατηγορίες μελετών και ανάλογα με είδος έργου
- Ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου κατά τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
- Εντατικοποίηση και συστηματοποίηση των ελέγχων και ανάδειξη της σπουδαιότητας των ex-post ελέγχων αντί των ex-ante.
- Ενίσχυση ελεγκτικών μηχανισμών.
- Ενίσχυση μηχανισμών για αξιολόγηση μελετών περιβάλλοντος.
- Δημιουργία Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ), τόσο για την on line αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων, όσο και για τη συνολικότερη παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων ενός έργου ή δραστηριότητας.

B.2. Τρόποι επίλυσης των προβλημάτων με βάση τις ρυθμίσεις του νέου νόμου - Σύνομη περιγραφή του τρόπου εφαρμογής του νόμου 4014/2011.

B.2.1) Μείωση αριθμού μελετών

Αμέσως μετά την έκδοση του νόμου 4014/2011, εκδόθηκε νέα Υπουργική Απόφαση (Υ.Α. 1958/2012) με την οποία τα έργα και οι δραστηριότητες που απαιτούν περιβαλλοντική αδειοδότηση κατηγοριοποιήθηκαν σε δυο κατηγορίες, τις Α και Β και σε 12 ομάδες ομοειδών έργων. Η κατηγορία Α υποδιαιρείται σε υποκατηγορίες Α1 και Α2.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων ή δραστηριοτήτων της Α κατηγορίας απαιτεί υποβολή και αξιολόγηση μελετών περιβάλλοντος και αναλυτικότερα προμελέτης επιπτώσεων, η οποία όμως είναι πλέον προαιρετική και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων της Β κατηγορίας δεν απαιτούνται Μελέτες, αλλά υπάγονται κατόπιν απλής δήλωσης/αίτησης του φορέα του έργου σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.). Δηλαδή, τα έργα αυτά λαμβάνουν αυτόματα περιβαλλοντικούς όρους που προσαρτώνται στην άδεια ίδρυσης ή εγκατάστασης ή λειτουργίας.

Στην κατηγορία αυτή υπάγεται ευρύτατο φάσμα δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων που χαρακτηρίζονται από τοπικές και μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως:

- βενζινάδικα (λειτουργούν πάνω από 6.000 πρατήρια καυσίμων),
- συνεργεία αυτοκινήτων (ξεπερνούν τις 10.000 σε όλη την Ελλάδα),
- μικρά ξενοδοχεία (κάτω από 100 κλίνες),
- μικρομεσαίες κτηνο-πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις,
- μικρές υδατοκαλλιέργειες,
- οδοί διαφόρων τύπων (αγροτικοί, δασικού, συλλεκτήριοι κλπ.),
- μικρά λιμάνια και ελικοδρόμια,
- μικρές βιομηχανίες και βιοτεχνίες,
- μικρά έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- σταθμοί βάσεις κεραιών κινητής τηλεφωνίας,
- σωφρονιστικά καταστήματα,
- κτίρια γραφείων,
- εμπορικά κέντρα,
- υπεραγορές (super markets) και πολυκαταστήματα μικρότερα των 5.000 τ.μ.,
- γκαράζ (μικρότερα των 500 θέσεων),
- εγκαταστάσεις χονδρικού εμπορίου (κρεαταγορές, ιχθυαγορές, λαχαναγορές μικρότερες των 10.000 τ.μ.),
- εκθεσιακά κέντρα και μουσεία (κάτω των 10.000 τ.μ.),
- θέατρα και κινηματογράφοι με λιγότερους από 2.000 θεατές,
- εγκαταστάσεις εκπαίδευσης (συγκροτήματα σχολείων, πανεπιστημίων κλπ. με έκταση μικρότερη των 75 στρεμμάτων),
- γήπεδα και αθλητικές εγκαταστάσεις με λιγότερους από 5.000 θεατές,
- εγκαταστάσεις νοσοκομειακής περίθαλψης (εκατοντάδες νοσοκομεία, κλινικές, θεραπευτήρια με αριθμό κλινών από 50 έως και 300),
- έργα περιβαλλοντικών υποδομών,
- μικροί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,

- κέντρα υπερευψηλής τάσης (μικρότερα από 150 kV),
- μάντρες υλικών και αυτοκινήτων, σκραπατζίδικα , κλπ

Στην παρούσα χρονική στιγμή έχουν εκδοθεί όλες οι Υπουργικές ή κοινές Υπουργικές αποφάσεις καθορισμού Π.Π.Δ.

Στον **Πίνακα 2**, παρουσιάζονται τα είδη έργων και δραστηριοτήτων και οι αριθμοί των ΦΕΚ όπου έχουν δημοσιευτεί οι ΥΑ ή οι ΚΥΑ με τις Π.Π.Δ. για τα έργα αυτά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.)

α.α.	Έργα ή δραστηριότητες	Αριθμός ΦΕΚ /ημερομηνία έκδοσης
1	Βιομηχανίας	1275/Β/11.04.12
2	Σταθμοί κινητής τηλεφωνίας	1510/Β/04.05.12
3	Τουρισμού	3438/Β/24.12.12
4	Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	104/Β/24.01.13
5	Κτηνοτροφικά	2002/Β/14.08.13
6	Εξόρυξης	2001/Β/14.08.13
7	Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	1987/Β/14.08.13
8	Αλυκές	2356/Β/20.09.13
9	Υδατοκαλλιεργειών	2405/Β/26.09.13
10	Κέντρων υπερευψηλής τάσης	1999/Β/14.08.13
11	Σταθμών ανεφοδιασμού οχημάτων με καύσιμα	2036/Β/22.08.13
12	Σωφρονιστικών καταστημάτων	2035/Β/22.08.13
13	Συνεργείων	2446/Β/30.09.13
14	Κτιριακών έργων	2507/Β/07.10.13
15	Υδραυλικών	3071/Β/03.12.13
16	Λιμενικών	2425/Β/27.09.13
17	Υποδομών	3072/Β/03.12.13
18	Μεταφορών	2505/Β/07.10.13
19	Χερσαίων εγκαταστάσεων διαχείμανσης και μικροεπισκευής σκαφών	2407/Β/26.09.13
20	Νοσοκομειακών (υγειονομικών μονάδων)	3266/Β/20.12.13
21	Χώρων συγκέντρωσης και διακίνησης παλαιών μετάλλων, οχημάτων τέλους κύκλου ζωής, οικοδομικών υλικών	2932/Β/20.11.13

Αποτέλεσμα των παραπάνω ρυθμίσεων είναι να μην απαιτείται πλέον η υποβολή μελετών για τα έργα και δραστηριότητες της Β κατηγορίας, για την οποία υποβάλλονταν ετησίως περίπου 13.300 μελέτες.

Με την αντίστοιχη προϋφιστάμενη απόφαση κατηγοριοποίησης τα έργα και οι δραστηριότητες ήταν κατηγοριοποιημένα στις κατηγορίες Α (υποκατηγορίες Α1 και Α2) και Β (υποκατηγορίες Β3 και Β4).

Με το προϋφιστάμενο καθεστώς για όλα τα έργα Α κατηγορίας απαιτείτο υποχρεωτικά υποβολή και αξιολόγηση Προμελέτης και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, προκειμένου να αδειοδοτηθούν περιβαλλοντικά.

Για τα έργα Β3 απαιτείτο προμελέτη προκειμένου να κατηγοριοποιηθούν περαιτέρω είτε στις διαδικασίες των Α2 είτε των Β4.

Για τα έργα Β4 απαιτείτο επίσης μελέτη (“περιβαλλοντική έκθεση”)

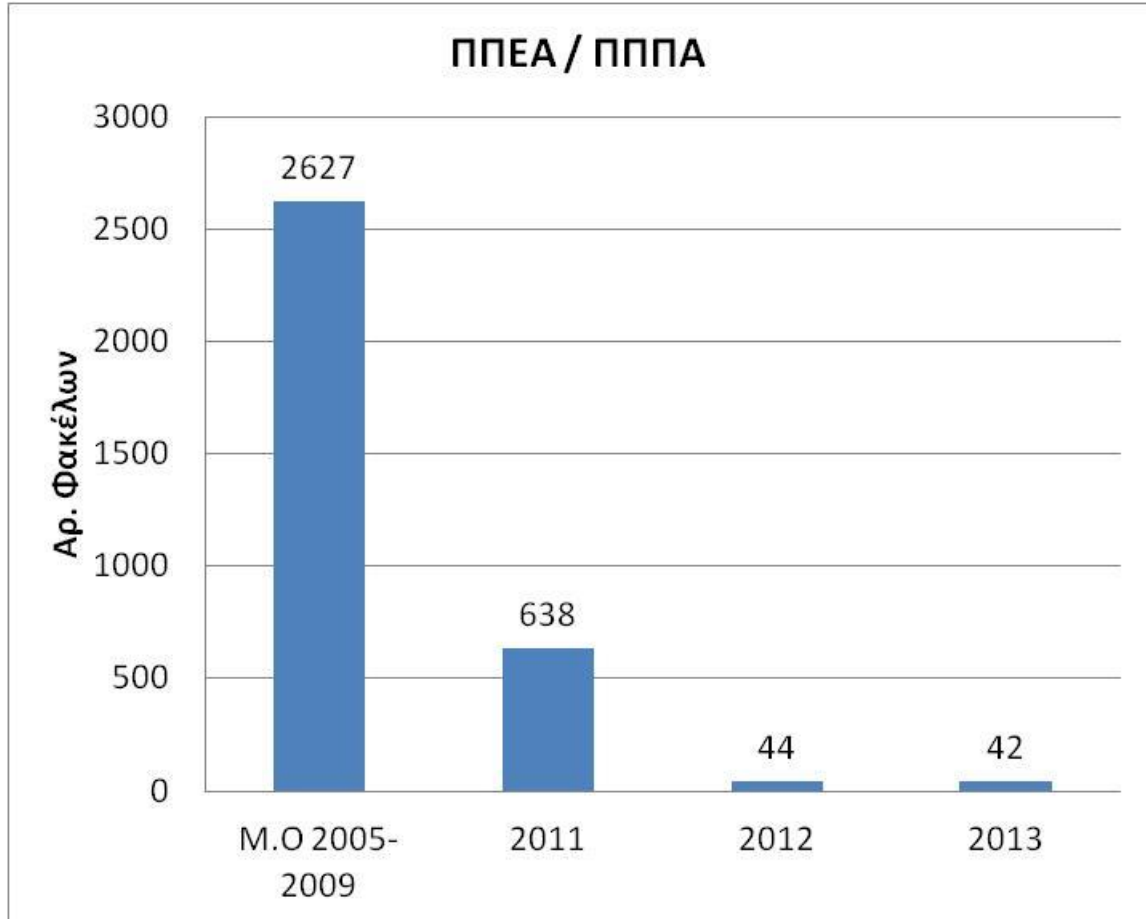
Με την νέα ΥΑ κατηγοριοποίησης:

- Μειώθηκαν τα έργα και οι δραστηριότητες για τα οποία απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση
- Μεγάλος αριθμός έργων υπάγεται πλέον στην Β κατηγορία. Τα έργα αυτά συνιστούν περίπου το 70% του συνολικού αριθμού ειδών έργων ή δραστηριοτήτων της ΥΑ 1958/2012

Με βάση το νέο νόμο 4014/2011:

- Καταργήθηκε η υποβολή μελετών για τα έργα Β κατηγορίας και η αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων της Β κατηγορίας γίνεται χωρίς να απαιτείται υποβολή μελέτης.
Υποβάλλονταν ετησίως περίπου 13.300 μελέτες για έργα Β κατηγορίας.
- Καταργήθηκε η Β3 υποκατηγορία και η πλειοψηφία των έργων και δραστηριοτήτων που υπάγονταν σε αυτή, υπάγεται πλέον στην Β κατηγορία.
Για τα έργα και δραστηριότητες της Β3 υποβάλλονταν ετησίως περίπου 4.200 φάκελοι, προκειμένου να κατηγοριοποιηθούν περαιτέρω. Από αυτούς περίπου οι 500 κατηγοριοποιούνται στην Α2 υποκατηγορία (ποσοστό περίπου 12 %) και οι υπόλοιποι 3.700 (ποσοστό περίπου 88 %) κατηγοριοποιούνται στην Β4 υποκατηγορία (περιλαμβάνονται στους προαναφερθέντες 13.300 φακέλους). Δεν απαιτείται πλέον η υποβολή των φακέλων αυτών.
- Καταργήθηκε η υποχρέωση υποβολής προμελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η υποβολή προμελέτης έχει καταστεί προαιρετική. Υποβάλλονταν ετησίως περίπου 2.800 φάκελοι προμελετών (εκ των οποίων οι περίπου 2.600 υποβάλλονταν στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις/πρώην Περιφέρειες και οι υπόλοιποι στο ΥΠΕΚΑ), ενώ με τις ρυθμίσεις του νέου νόμου έχουν μειωθεί σε πολύ λιγότερους από 100.
Στο **Σχήμα 1** απεικονίζεται ο αριθμός φακέλων Προμελετών που υποβλήθηκαν στις Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (πρώην Περιφερειών) τα έτη 2005-2009, 2011, 2012 και 2013. Αξιοσημείωτο στοιχείο του σχήματος 1, συνιστά η μείωση των αιτημάτων προμελετών περιβάλλοντος μετά την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του νόμου. Ο μέσος όρος αιτημάτων τα έτη 2005-2009 ήταν 2627 φάκελοι, ενώ τα έτη 2012 και 2013 ήταν αντίστοιχα 44 και 42 φάκελοι.
- Παρατάθηκε η χρονική διάρκεια ισχύος όλων των ισχυουσών, κατά την έκδοση του νόμου, ΑΕΠΟ σε 10 έτη και πλέον όλες οι ΑΕΠΟ εκδίδονται με δεκαετή τουλάχιστον διάρκεια ισχύος. Έτσι μειώθηκε ο αριθμός των φακέλων για ανανέωση ΑΕΠΟ.

ΣΧΗΜΑ 1: Αριθμός φακέλων Προμελετών που υποβλήθηκαν στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (πρώην Περιφέρειες) της χώρας

Για το έτος 2013 έχει γίνει πρόβλεψη σύμφωνα με στοιχεία α' εξαμήνου.

Στον **Πίνακα 3**, παρουσιάζεται ο αριθμός αιτημάτων περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά είδος μελέτης που υποβλήθηκε στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (πρώην Περιφέρειες) τα έτη 2005-2009 (μέσος όρος ετών) και το έτος 2012. Σημειώνεται ότι οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας έχουν αρμοδιότητα για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων Α2 υποκατηγορίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Αριθμός φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά είδος μελέτης που υποβλήθηκαν στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (πρώην Περιφέρειες)

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Αριθμός μελετών		
	Μ.Ο ετών 2005 - 2009	Έτος 2012	Μεταβολή %
Φάκελοι ανανέωσης & Τροποποίησης ΑΕΠΟ	1.468	587	60,0%
Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ)	3.491	1.396	60,0%
Προμελέτες	2.627	44	98,3%
ΣΥΝΟΛΟ	7.586	2.027	73,3%

Από το σύνολο των παραπάνω προκύπτει ότι ο αριθμός των απαιτούμενων μελετών υποδεκαπλασιάστηκε και συγκεκριμένα μειώθηκε κατά περίπου 19.150 μελέτες ετησίως από τις αρχικώς περίπου 21.500.

Στον Πίνακα 4 συνοψίζονται τα στοιχεία που αφορούν στην μείωση των απαιτούμενων μελετών για περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων με βάση τις ρυθμίσεις του νόμου 4014/2011.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Αριθμός φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά είδος μελέτης με βάση ρυθμίσεις νόμου 4014/2011

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Αριθμός μελετών		
	Μ.Ο ετών 2005 - 2009	Σύμφωνα με νόμο 4014/2011	Μεταβολή %
Φάκελοι ανανέωσης & τροποποίησης ΑΕΠΟ	1.589	769	51,6%
Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ)	3.807	1.540	59,5%
Προμελέτες	2.816	66	97,7%
Περιβαλλοντικές Εκθέσεις (για Β κατηγορίας έργα)	13.322	0	100,0%
ΣΥΝΟΛΟ	21.534	2.375	89,0%

Σημειώνεται ότι για την καταγραφή των παραπάνω στοιχείων δεν έχει ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι λόγω οικονομικής κρίσης και ύφεσης έχουμε λιγότερες επενδύσεις, άρα και λιγότερες μελέτες. Είναι αρκετά δύσκολο να υπολογιστεί με ασφάλεια το ακριβές ποσοστό της μείωσης των μελετών που οφείλεται στις μεταρρυθμίσεις του νόμου και το ποσοστό που οφείλεται στην οικονομική κρίση. Όμως, ασφαλές στοιχείο είναι η σύγκριση με τη μείωση του ΑΕΠ. Αν δηλ., θεωρηθεί ότι το ετήσιο ποσοστό μείωσης του ΑΕΠ αντιστοιχεί και με μείωση επενδύσεων, μπορούμε να έχουμε το ποσοστό της μείωσης των μελετών λόγω οικονομικής κρίσης. Επιπρόσθετα πρέπει να ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι ο νόμος εκδόθηκε με τον Σεπτέμβριο του 2011, αλλά προέβλεπε μεταβατικές διατάξεις και κάποιες από τις εξουσιοδοτικές πράξεις του εκδόθηκαν με καθυστέρηση.

B.2.2) Κατάργηση διπλών αδειοδοτήσεων

Καταργήθηκαν διπλές ή αλληλοεπικαλυπτόμενες αδειοδοτήσεις για την χορήγηση των οποίων απαιτείτο η υποβολή και αξιολόγηση ίδιων ή παρεμφερών δικαιολογητικών με αυτά που υποβάλλονταν για την περιβαλλοντική αδειοδότηση. Οι άδειες αυτές ενσωματώθηκαν στην περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Συγκεκριμένα έχουν ενσωματωθεί στην περιβαλλοντική αδειοδότηση:

- η έγκριση επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση
- η άδεια διάθεσης λυμάτων ή βιομηχανικών αποβλήτων
- η άδεια διαχείρισης επικινδύνων και μη επικινδύνων αποβλήτων
- η άδεια επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων λυμάτων
- η έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου ή γηπέδου για τα τουριστικά καταλύματα και η έγκριση σκοπιμότητας ή σκοπιμότητας χωροθέτησης για τις ειδικές τουριστικές υποδομές

Για το σύνολο των παραπάνω αδειών που καταργήθηκαν και ενσωματώθηκαν στην περιβαλλοντική αδειοδότηση, έχουν εκδοθεί κατάλληλου επιπέδου νομοθετήματα (Υπουργικές Αποφάσεις, Εγκύκλιοι, κλπ) με τα οποία δίδονται ακριβείς κατευθύνσεις και οδηγίες προς τις αρμόδιες περιβαλλοντικές αρχές και τους μελετητές για τον τρόπο ενσωμάτωσης των αδειών αυτών στην περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Από την κατάργηση των αδειών αυτών εκτός του οφέλους της μείωσης των απαιτούμενων χρόνων και της απλοποίησης των διαδικασιών, πρέπει να συνυπολογιστεί και το συνολικότερο όφελος της μείωσης των διοικητικών βαρών (εσωτερικών και εξωτερικών) και της απελευθέρωσης παραγωγικών δυνάμεων τόσο της διοίκησης όσο και των φορέων των έργων.

Πέραν των παραπάνω αδειών που ενσωματώθηκαν στην περιβαλλοντική αδειοδότηση, το ΥΠΕΚΑ επεξεργάζεται την ενσωμάτωση κι άλλων αδειών (π.χ. της άδειας χρήσης νερού για υδατοκαλλιεργητικές μονάδες, κλπ)

B.2.3) Μείωση απαιτούμενων χρόνων

Ταυτόχρονα έχουν μειωθεί και οι απαιτούμενοι χρόνοι για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων, ενώ έχουν προβλεφτεί χρόνοι για την ολοκλήρωσή όλων των επιμέρους σταδίων των σχετικών διαδικασιών (έλεγχος πληρότητας μελέτης, διαδικασία διαβούλευσης, κλπ).

Ειδικότερα:

Για τα έργα και τις δραστηριότητες της Α1 υποκατηγορίας οι θεσμοθετημένοι χρόνοι κυμαίνονται από περίπου 190 εργάσιμες ημέρες (εφόσον ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας επιλέξει να υποβάλει και προμελέτη) έως περίπου 110 εργάσιμες ημέρες (εφόσον ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας επιλέξει να μην υποβάλει και προμελέτη).

Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων πλέον για τα έργα αυτά είναι απόφαση μόνο του Υπουργού ΠΕΚΑ, ενώ η ανανέωση ή τροποποίηση των αποφάσεων είναι απόφαση υπογραφής του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος. Έτσι, εξαλείφονται οι χρόνοι που απαιτούνταν για να υπογραφούν οι κοινές υπουργικές αποφάσεις που απαιτούνταν με το προϋφιστάμενο καθεστώς περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Αντίστοιχα για τα έργα και τις δραστηριότητες της Α2 υποκατηγορίας οι θεσμοθετημένοι χρόνοι κυμαίνονται από περίπου 150 εργάσιμες ημέρες (εφόσον ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας επιλέξει να υποβάλει και προμελέτη) έως περίπου 65 εργάσιμες ημέρες (εφόσον ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας επιλέξει να μην υποβάλει και προμελέτη).

Ως είναι ευνόητο οι απαιτούμενοι χρόνοι για τα έργα ή δραστηριότητες Β κατηγορίας, έχουν εντελώς μηδενιστεί, δεδομένου ότι όπως προαναφέρθηκε οι περιβαλλοντικοί όροι για τα έργα αυτά χορηγούνται μαζί με την άδεια λειτουργίας.

Β.2.4) Μείωση διοικητικών βαρών και κόστους /οικονομικά οφέλη

Από τη μείωση των απαιτούμενων μελετών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων και την τυποποίηση και απλοποίηση των σχετικών διαδικασιών, έχουν προκύψει και σημαντικά οφέλη για την εθνική οικονομία τα οποία ανέρχονται σε περίπου **85,0 εκ. € (Πίνακας 5)**.

Στο παραπάνω ποσό δεν έχουν συνεκτιμηθεί το Κόστος Ευκαιρίας, και το όφελος από την ενσωμάτωση άλλων αδειών στην Περιβαλλοντική αδειοδότηση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Οφέλη για εθνική οικονομία

	Όφελος για Ιδ. Τομέα	Όφελος για Δημόσιο (Άμεσο + Έμμεσο όφελος)	Συνολικό Όφελος
Έργα & Δραστηριότητες Κατηγορίας Α1	2 390 000	4 176 000	6 566 000
Έργα & Δραστηριότητες Κατηγορίας Α2	22 976 800	21 583 875	44 560 675
Κατάργηση Υποκατηγορίας Β3	5 652 000	1 466 050	7 118 050
Απαλλαγή μελέτης για έργα Β κατηγορίας	17 985 000	8 991 750	26 976 750
Γενικό Σύνολο	49 003 800	36 217 675	85 221 475

Αναλυτικότερα:

➤ Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α1

Με το νέο νομοθετικό πλαίσιο ο αριθμός των ΜΠΕ έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α1 μειώθηκε από 316 φακέλους σε 144, που αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 55 %. Θεωρώντας ως μέσο κόστος 20.000 € ανά Μελέτη, ότι ένα σημαντικό ποσοστό έργων (περίπου 50%) είναι έργα του στενού ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι μελέτες των οποίων κοστολογούνται κατά μέσο όρο 25.000€ προκύπτει όφελος για το ελληνικό δημόσιο της τάξης των **2,15 εκ. €**, και για τον ιδιωτικό τομέα της τάξης των **1,72 εκ. €**, κ.

Επιπρόσθετα, υποθέτοντας ότι με το προηγούμενο καθεστώς απαιτούντο 300 ανθρωπόωρες για τη διεκπεραίωση από το δημόσιο μίας μελέτης αυτού του τύπου, ενώ με τον εφαρμοζόμενο τρόπο αδειοδότησης απαιτούνται 150, τότε προκύπτει όφελος της τάξης των 73.200 ανθρωποωρών ή 45,75 εργαζόμενων ετησίως (με κόστος **0,92 εκ. €**), οι οποίοι χρησιμοποιούνται προς παραγωγικότερη απασχόληση.

Επομένως από την μείωση του αριθμού ΜΠΕ Α1 υποκατηγορίας και την απλοποίηση και τυποποίηση των σχετικών διαδικασιών προκύπτει όφελος για την εθνική οικονομία περίπου **4,8** εκ. €.

Αναφορικά με τον φάκελο Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ), που αντικατέστησε την προμελέτη και πλέον είναι προαιρετική η υποβολή, υπολογίσθηκε μείωση των φακέλων από 189 σε 22, δηλαδή ποσοστό περίπου 88,5 %. Θεωρώντας ως μέσο κόστος 8.000 € ανά Μελέτη, ότι ένα σημαντικό ποσοστό έργων (περίπου 50%) είναι έργα του στενού ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι μελέτες των οποίων κοστολογούνται κατά μέσο όρο 10.000€ προκύπτει όφελος για για το ελληνικό δημόσιο της τάξης των **0,85** εκ. €, και για τον ιδιωτικό τομέα της τάξης των **0,67** εκ. €
Επιπρόσθετα, οι απαιτούμενες ανθρωπόωρες ανά προμελέτη μειώθηκαν από 200 σε 100, επομένως συνολικά υπολογίζεται και όφελος της τάξης των 20.480 ανθρωποωρών ή 12,8 εργαζόμενων ετησίως (με κόστος **0,256** εκ. €).

Επομένως από την μείωση του αριθμού των προμελετών Α1 υποκατηγορίας και την απλοποίηση και τυποποίηση των σχετικών διαδικασιών προκύπτει όφελος για την εθνική οικονομία περίπου **1,8** εκ. €.

Συμπερασματικά προκύπτει ότι για έργα και δραστηριότητες της Α1 υποκατηγορίας, το συνολικό όφελος για την εθνική οικονομία ανέρχεται σε περίπου **6,6** εκ. €.

➤ Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α2:

Με το νέο νομοθετικό πλαίσιο ο αριθμός των ΜΠΕ έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α2 μειώθηκε δραστικά από 3.491 φακέλους ετησίως σε 1.396, που αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 60 %. Θεωρώντας ως μέσο κόστος 8.000 € ανά Μελέτη, ότι ένα ποσοστό έργων (περίπου 10%) είναι έργα του στενού ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι μελέτες των οποίων κοστολογούνται κατά μέσο όρο 10.000 € προκύπτει όφελος για το ελληνικό δημόσιο της τάξης των **2,1** εκ. €, και για τον ιδιωτικό τομέα της τάξης των **15,1** εκ. €.

Επιπρόσθετα, υποθέτοντας ότι σήμερα απαιτούνται 100 ανθρωπόωρες για τη διεκπεραίωση από το δημόσιο μίας μελέτης αυτού του τύπου, ενώ με τον προηγούμενο τρόπο αδειοδότησης απαιτούντο 150, προκύπτει όφελος της τάξης των 384.050 ανθρωποωρών ή 240 εργαζόμενων ετησίως (με κόστος **4,8** εκ. €).

Επομένως από την μείωση του αριθμού ΜΠΕ Α2 υποκατηγορίας και την απλοποίηση και τυποποίηση των σχετικών διαδικασιών προκύπτει όφελος για την εθνική οικονομία περίπου **22,0** εκ. €.

Αναφορικά με τον φάκελο ΠΠΠΑ (που αντικατέστησε την προμελέτη), στα έργα της υποκατηγορίας Α2, οι 2627 προμελέτες που διεξάγονταν μειώθηκαν σε μόλις 44, ενώ οι απαιτούμενες ανθρωπόωρες ανά προμελέτη μειώνονται από 100 σε 50. Το μέσο κόστος αυτού του τύπου της μελέτης θεωρήθηκε ότι μειώθηκε από 5.000€ σε 2.000€.

Επομένως, από την κατάργηση των υποχρεωτικών ΠΠΕ υποκατηγορίας Α2 υπάρχει όφελος για την οικονομία περίπου **16,3** εκ. €, όπως επίσης και όφελος της τάξης των 260.500 ανθρωποωρών ή 162,8 εργαζόμενων ετησίως (με κόστος **3,26** εκ. €). Από αυτές τις ΠΠΠΑ, το 50% αναφέρεται σε έργα του δημοσίου και επομένως, το άμεσο όφελος για τα ελληνικό δημόσιο υπολογίζεται σε **6,52** εκ. €.

Αναφορικά με τις ανανεώσεις/τροποποιήσεις, αυτές μειώθηκαν από 1.468 σε 587 και οι απαιτούμενες ανθρωπόωρες ανά φάκελο μειώθηκαν από 110 σε 80. Το μέσο κόστος αυτού του τύπου της μελέτης ανέρχεται σε περίπου 5.000€. Επομένως, προκύπτει όφελος για την οικονομία περίπου **6,3** εκ. €, όπως επίσης και όφελος της τάξης των 114.520 ανθρωποωρών

ή 71,6 εργαζόμενων ετησίως (με κόστος **1,43** εκ. €). Από αυτές τις ανανεώσεις/τροποποιήσεις, εκτιμάται ότι το 10% αναφέρεται σε έργα του δημοσίου (τα οποία κοστολογούνται κατά μέσο όρο σε 10.000€) και επομένως, το άμεσο όφελος για τα ελληνικό δημόσιο εκτιμάται σε **0,883** εκ. €.

Συμπερασματικά προκύπτει ότι για έργα και δραστηριότητες της Α2 υποκατηγορίας, το συνολικό όφελος για την εθνική οικονομία ανέρχεται σε περίπου **44,6** εκ. €.

➤ **Κατάργηση υποκατηγορίας Β3**

Από την κατάργηση της κατηγορίας Β3 καταργήθηκαν 4.187 μελέτες που αξιολογούνταν ετησίως από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Το μέσο κόστος αυτού του τύπου της μελέτης ανέρχεται σε περίπου 1.500€. Επομένως, από την κατάργηση αναμένεται να υπάρξει όφελος για την οικονομία περίπου **7,11** εκ. €. Αν λάβουμε υπόψη ότι, ένα ποσοστό έργων 10% είναι έργα του στενού ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι μελέτες των οποίων κοστολογούνται τουλάχιστον διπλάσια από ότι στα έργα του ιδιωτικού τομέα, το άμεσο όφελος για τα ελληνικό δημόσιο υπολογίζεται σε **0,838** εκ. €.

Επίσης, υποθέτοντας ότι απαιτούνται 12 ανθρωπόωρες για τη διεκπεραίωση από το δημόσιο μίας μελέτης αυτού του τύπου, τότε προκύπτει όφελος της τάξης των 50.244 ανθρωποωρών ή 31,4 εργαζόμενων ετησίως με κόστος **0,63** εκ. €.

➤ **Έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Β**

Τα έργα και οι δραστηριότητες της Β κατηγορίας αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά χωρίς να απαιτείται υποβολή μελέτης. Η ρύθμιση αυτή συνεπάγεται 13.322 φακέλους Περιβαλλοντικών Εκθέσεων λιγότερους ετησίως. Με μέσο κόστος 1.500€, αυτό σημαίνει όφελος για την οικονομία της χώρας ύψους περίπου **26,98** εκ. €. Αν λάβουμε υπόψη ότι, ένα ποσοστό 10% των έργων είναι έργα του στενού ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι μελέτες των οποίων κοστολογούνται τουλάχιστον διπλάσια από ότι στα έργα του ιδιωτικού τομέα, το άμεσο όφελος για τα ελληνικό δημόσιο ανέρχεται σε περίπου **3,99** εκ. €.

Επίσης, υποθέτοντας ότι απαιτούνται 30 ανθρωπόωρες για τη διεκπεραίωση από το δημόσιο μίας μελέτης αυτού του τύπου, τότε προκύπτει όφελος της τάξης των 399.660 ανθρωποωρών ή περίπου 249,8 εργαζόμενων ετησίως με κόστος **4,99** εκ. €

B.2.5) Ενίσχυση διαδικασιών δημοσιοποίησης μελετών και διαβούλευσης

Παρόλο που οι διαδικασίες δημοσιοποίησης των μελετών περιβάλλοντος και διαβούλευσης κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, καθορίζονταν ήδη με προϋφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, έχει εκδοθεί νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση επανακαθορισμού των διαδικασιών αυτών (ΦΕΚ 45/Β/15.01.2014).

Ο επανακαθορισμός των διαδικασιών σε συνδυασμό με την επικείμενη έναρξη λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου, θα έχουν ως αποτέλεσμα την ενίσχυση και βελτίωση της δημόσιας διαβούλευσης.

Με την νέα αυτή απόφαση προσδιορίζονται επακριβώς οι εν γένει και οι κατά περίπτωση γνωμοδοτούντες φορείς κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και ανάλογα με το είδος και την υποκατηγορία του έργου ή δραστηριότητας καθώς και ο τρόπος ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στις διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης. Ταυτόχρονα τυποποιούνται τα σχετικά έντυπα γνωμοδοτήσεων,

προκειμένου να διευκολύνεται η διαδικασία των γνωμοδοτήσεων, αλλά και η αξιολόγηση και η στάθμιση τους από τις αρμόδιες περιβαλλοντικές αρχές. Έτσι, αποσαφηνίζονται οι προϋποθέσεις γνωμοδοτήσεων και παράλληλα ενισχύεται και βελτιώνεται ποιοτικά ο θεσμός της δημόσιας διαβούλευσης.

B.2.6) Τυποποίηση διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης

Έχουν καθοριστεί με ακρίβεια και έχουν τυποποιηθεί όλα τα επιμέρους στάδια των διαδικασιών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έτσι ώστε να ακολουθούνται ίδιες πρακτικές από τις αδειοδοτούσες αρχές. Αναλυτικότερα έχουν καθοριστεί και τυποποιηθεί όλα τα στάδια για την αξιολόγηση του φακέλου για Προκαταρκτικό Προσδιορισμό Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (συνιστά την προμελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων), του φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), του φακέλου ανανέωσης ΑΕΠΟ, του Φακέλου τροποποίησης ΑΕΠΟ και της Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ).

Ο καθορισμός των διαδικασιών πέραν των προβλέψεων του νόμου εξειδικεύτηκε περαιτέρω με έκδοση Υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 964/Β/19.04.13) στην οποία περιγράφονται τα ειδικότερα κριτήρια περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, προσδιορίζεται ο ρόλος του «υπεύθυνου φακέλου» (υπάλληλος υπεύθυνος για το συντονισμό και τη διαχείριση όλης της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης) και με την οποία επίσης θεσμοθετούνται έντυπα για όλες τις σχετικές διαδικασίες (έντυπο υποβολής στοιχείων, έντυπο ελέγχου πληρότητας ΜΠΕ, έντυπο ελέγχου πληρότητας φακέλου ανανέωσης ΑΕΠΟ, έντυπο εποπτείας γνωμοδοτήσεων, κλπ).

B.2.7) Βελτίωση ποιότητας περιβαλλοντικών αδειών

Οι περιβαλλοντικές άδειες πρέπει να περιέχουν όρους επαρκείς για την περιβαλλοντική προστασία, άμεσα σχετιζόμενους με το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα και τις επιπτώσεις του, δίκαιους και αναλογικούς με το μέγεθος και το είδος του έργου ή της δραστηριότητας, συμβατούς με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και τον χωροταξικό σχεδιασμό και κυρίως όρους που να είναι ακριβείς, εφικτοί, δεσμευτικοί και ελέγξιμοι.

Για τους λόγους αυτούς και προκειμένου να ακολουθούνται ίδιες πρακτικές από τις αδειοδοτούσες αρχές και να διασφαλίζεται η υψηλού επιπέδου περιβαλλοντική προστασία, έχουν καθοριστεί με Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2703/Β/05.10.2012) προδιαγραφές για το περιεχόμενο των ΑΕΠΟ.

B.2.8) Βελτίωση ποιότητας μελετών

Για τη βελτίωση της ποιότητας των μελετών έχουν θεσπιστεί με Υπουργική Απόφαση αναλυτικές προδιαγραφές ανά είδος και υποκατηγορία έργου ή δραστηριότητας και ανά κατηγορία μελέτης.

Έτσι έχουν τυποποιηθεί και προσδιοριστεί με ακρίβεια τα περιεχόμενα των πάσης φύσεως φακέλων για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων.

Η σχετική Υπουργική Απόφαση έχει δημοσιευτεί στο ΦΕΚ 135/Β/27.01.2014.

Αναλυτικότερα καθορίζονται προδιαγραφές για το περιεχόμενο:

- της προμελέτης περιβάλλοντος (μελέτη για τον Προκαταρκτικό Προσδιορισμό Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων -ΠΠΠΑ-),

- της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ)
- του φακέλου για την τροποποίηση ΑΕΠΟ
- του φακέλου για την ανανέωση (παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος) ΑΕΠΟ,
- της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης,

Ταυτόχρονα με τις παραπάνω προδιαγραφές καλύπτονται και οι απαιτήσεις που προκύπτουν από άλλες οδηγίες της ΕΕ και άλλα εθνικά νομοθετήματα όπως η οδηγία 2010/75/ΕΕ “περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)”, η οδηγία 2006/21/ΕΕ “σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας ...”, κλπ, ώστε να αποφεύγονται αλληλοεπικαλυπτόμενες /διπλές διαδικασίες και υποβολές πρόσθετων φακέλων ή/και δικαιολογητικών.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ) που αφορά σε έργα και δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εντός προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000, ή εκτός αυτών αλλά είναι δυνατόν να επηρεάσουν σημαντικά τις περιοχές αυτές, εντάσσεται στην ΜΠΕ ως τμήμα αυτής και αξιολογείται μαζί με αυτήν, προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν καθυστερήσεις με επαναλήψεις παρεμφερών διαδικασιών εκτίμησης επιπτώσεων.

Για τα έργα της Β κατηγορίας, η αδειοδότηση των οποίων όπως προαναφέρθηκε γίνεται χωρίς υποβολή μελετών, το περιεχόμενο της ΕΟΑ έχει ήδη καθοριστεί με σχετική Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2436/Β/27.09.2013)

Β.2.9) Ενίσχυση ασφάλειας δικαίου. Συμβούλια περιβαλλοντικής αδειοδότησης

Ο νόμος 4014/2011 προβλέπει τη σύσταση και λειτουργία Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ) στο ΥΠΕΚΑ και αντίστοιχων Περιφερειακών Συμβουλίων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ), στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Το ΚΕΣΠΑ γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ ή τον Γενικό Γραμματέα ΠΕΚΑ για έργα και δραστηριότητες που αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά από το ΥΠΕΚΑ (έργα και δραστηριότητες Α1 υποκατηγορίας) στην περίπτωση που λείπουν ουσιώδεις γνωμοδοτήσεις ή υπάρχουν αντικρουόμενες γνωμοδοτήσεις για τις ΜΠΕ, και απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του για έργα και δραστηριότητες που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 4014/2011, ενώ τα ΠΕΣΠΑ έχουν αντίστοιχες αρμοδιότητες (προς τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης) για έργα και δραστηριότητες Α2 υποκατηγορίας.

Τα συμβούλια αυτά έχουν ήδη συγκροτηθεί και λειτουργούν.

Ειδικότερα, το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης έχει συγκροτηθεί με Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 224/ΥΟΔΔ/03.05.2012) και έχει επίσης με Υπουργική Απόφαση θεσμοθετηθεί και ο κανονισμός λειτουργίας του (ΦΕΚ 3263/Β/20.12.2013).

Η συγκρότηση και λειτουργία των συμβουλίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης αφενός μεν συνεισφέρει στην επίσπευση των διαδικασιών αξιολόγησης των μελετών αφετέρου δε συνεισφέρει στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου κατά τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

B.2.10) Εντατικοποίηση και συστηματοποίηση ελέγχων

Ο νέος νόμος αναμορφώνει πλήρως και ενδυναμώνει και τον τρόπο διεξαγωγής των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων.

Οι έλεγχοι πλέον εστιάζονται στη φάση λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας με επιθεωρήσεις τακτικές και έκτακτες.

Οι τακτικές επιθεωρήσεις διεξάγονται περιοδικά με βάση εθνικό σχέδιο που καταρτίζεται από την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, το οποίο αναθεωρείται τουλάχιστον κάθε πέντε έτη.

Με βάση το σχέδιο αυτό, καταρτίζεται περαιτέρω εξειδικευμένο πρόγραμμα τακτικών επιθεωρήσεων, με βάση συγκεκριμένα θεσμοθετημένα κριτήρια, όπως οι πιθανές και πραγματικές επιπτώσεις από τη λειτουργία των έργων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, το ιστορικό συμμόρφωσης τους με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, κλπ.

Ειδικότερα, προβλέπεται η υποχρεωτική διεξαγωγή τακτικών περιοδικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με αυτοψία σε όλα τα έργα που υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση και κατατάσσονται στις υποκατηγορίες A1 και A2. Οι επιθεωρήσεις διεξάγονται κυρίως στη φάση λειτουργίας των έργων, ενώ για συγκεκριμένες κατηγορίες έργων διεξάγονται και κατά τη φάση της κατασκευής, με βάση συγκεκριμένα αντικειμενικά κριτήρια. Για παράδειγμα, τα μεγάλα έργα υποδομών, όπως οι αυτοκινητόδρομοι, θα ελέγχονται στη φάση της κατασκευής όπου εντοπίζονται οι σημαντικότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις ενώ θα ελέγχονται στοχευμένα και κατά τη λειτουργία τους ως προς συγκεκριμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις (π.χ. το θόρυβο στην περίπτωση του αυτοκινητόδρομου). Οι βιομηχανικές δραστηριότητες θα ελέγχονται υποχρεωτικά, ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη λειτουργία τους.

Η συχνότητα των τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων ποικίλει και εξαρτάται από το είδος και το μέγεθος του έργου με βάση συγκεκριμένα επίσης θεσμοθετημένα κριτήρια. Για παράδειγμα για μια υδατοκαλλιεργητική μονάδα A1 υποκατηγορίας προβλέπεται επιθεώρηση με αυτοψία κάθε τρία τουλάχιστον χρόνια, ενώ για υδατοκαλλιεργητική μονάδα A2 υποκατηγορίας κάθε πέντε τουλάχιστον χρόνια. Για μια κτηνοτροφική μονάδα A1 υποκατηγορίας που ανήκει στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, προβλέπεται επιθεώρηση με αυτοψία τουλάχιστον κάθε έτος, κλπ

Με τον τρόπο αυτό περιορίζεται ο εκ των προτέρων έλεγχος (που συνήθως συνίσταται σε έλεγχο δικαιολογητικών και εγγράφων και δεν είναι ουσιαστικός) και παρέχονται κίνητρα προς τις επιχειρήσεις για την υιοθέτηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης. Έτσι, διασφαλίζεται ότι η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων δεν μένει στη γραφειοκρατική διαδικασία της έγκρισης του φακέλου αλλά διεξάγεται καθόλη τη διάρκεια της ζωής του έργου ή της δραστηριότητας.

Για την κάλυψη των αναγκών ελέγχων και επιθεωρήσεων προβλέπεται η σύσταση μητρώου ιδιωτών περιβαλλοντικών ελεγκτών, οι οποίοι συνεπικουρούν τις αρμόδιες υπηρεσίες. Στις περιπτώσεις αυτές η επιλογή του εκάστοτε περιβαλλοντικού επιθεωρητή γίνεται με ηλεκτρονική κλήρωση.

Ο φορέας του έργου υποχρεούται να καλύπτει το κόστος της περιβαλλοντικής επιθεώρησης.

B.2.11) Ενίσχυση μηχανισμών για αξιολόγηση μελετών περιβάλλοντος

Ο νέος νόμος εκτός από τους ιδιώτες ελεγκτές, προβλέπει και πιστοποιημένους ιδιώτες αξιολογητές Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η πιστοποίησή τους γίνεται από το ΥΠΕΚΑ και εγγράφονται σε σχετικό μητρώο με βάση την εμπειρία τους και τους τομείς εξειδίκευσής τους.

Οι ιδιώτες αξιολογητές ΜΠΕ επιλέγονται από την αρμόδια υπηρεσία μετά την υποβολή της ΜΠΕ με ηλεκτρονικό σύστημα κλήρωσης και έχουν την αρμοδιότητα να προβαίνουν σε έλεγχο της ΜΠΕ, να προωθούν όλες τις διαδικασίες αξιολόγησης της μελέτης, να διεκπεραιώνουν όλες τις απαιτούμενες επαφές με τους φορείς που γνωμοδοτούν για τη μελέτη και να εισηγούνται το σχέδιο ΑΕΠΟ προς την περιβαλλοντική αρχή.

Κατ' αυτόν τον τρόπο αξιοποιείται περαιτέρω η εξειδικευμένη γνώση ανθρώπινου δυναμικού και ενισχύονται οι μηχανισμοί αξιολόγησης των μελετών περιβάλλοντος, προς όφελος των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της προστασίας του περιβάλλοντος.

B.2.12) Δημιουργία Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου

Βασική τομή που εισάγει ο νέος νόμος είναι το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ) πληροφοριών.

Με το ΗΠΜ θα ολοκληρώνονται ηλεκτρονικά όλες οι διαδικασίες έκδοσης, ανανέωσης και τροποποίησης ΑΕΠΟ και θα παρακολουθείται η εφαρμογή των ΑΕΠΟ και των ΠΠΔ.

Στο ΗΠΜ θα καταχωρίζονται όλες οι ενέργειες και οι πληροφορίες καθ' όλα τα στάδια της διαδικασίας για την έκδοση ανανέωση ή τροποποίηση των ΑΕΠΟ και για την υπαγωγή σε ΠΠΔ. Επίσης θα καταχωρίζονται όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περιβαλλοντικές επιδόσεις ενός έργου ή μιας δραστηριότητας κατά τη διάρκεια του συνολικού κύκλου ζωής του, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων.

Κάθε έργο ή δραστηριότητα και ανεξαρτήτως του είδους ή της κατηγορίας / υποκατηγορίας με την έναρξη της περιβαλλοντικής του αδειοδότησης, θα λαμβάνει έναν μοναδικό χαρακτηριστικό αριθμό, που καλείται Περιβαλλοντική Ταυτότητα (ΠΕΤ), μέσω του οποίου θα γίνεται η παρακολούθηση του συνόλου των περιβαλλοντικών πληροφοριών που αφορούν το εν λόγω έργο ή δραστηριότητα.

Το ΗΠΜ θα λειτουργεί με βάση θεσμοθετημένες προδιαγραφές που θα διασφαλίζουν την εγκυρότητα, πληρότητα, διαθεσιμότητα και ακρίβεια των περιεχομένων του, την ασφαλή υποβολή των δεδομένων και πληροφοριών μέσω του διαδικτύου, την αναζήτηση στα περιεχόμενά του μέσω μεταδεδομένων, την απαγόρευση διαγραφής των περιεχομένων του, τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα με άλλα ηλεκτρονικά μητρώα, κλπ. Η πρόσβαση στο ΗΠΜ από τις δημόσιες αρχές και τους φορείς των έργων ή δραστηριοτήτων θα πραγματοποιείται μέσω ειδικής ηλεκτρονικής άδειας, ενώ το κοινό θα έχει δικαίωμα πρόσβασης χωρίς να απαιτείται ειδική άδεια.

Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, οι φορείς των έργων ή δραστηριοτήτων και οι μελετητές θα μπορούν ευκολότερα να παρακολουθούν και να ενημερώνονται για το στάδιο επεξεργασίας στο οποίο βρίσκεται η υπόθεσή τους, όπως για

παράδειγμα: ποιός υπάλληλος την χειρίζεται, ποιοί φορείς έχουν γνωμοδοτήσει κατά τη διαδικασία δημοσιοποίησης/ διαβούλευσης, αν καθυστερεί η ολοκλήρωση των διαδικασιών σε σχέση με τους προβλεπόμενους χρόνους, κλπ, δηλ. θα έχουν πλήρη εικόνα για την πορεία και την έκβαση της αξιολόγησης της μελέτης τους.

Αντίστοιχα το κοινό θα έχει ευκολότερη πρόσβαση στις περιβαλλοντικές πληροφορίες, ενώ το ενδιαφερόμενο κοινό θα μπορεί να συμμετέχει ευκολότερα /διαδικτυακά στις διαδικασίες διαβούλευσης υποβάλλοντας τις απόψεις του για τις ΜΠΕ.

Η λειτουργία του ΗΠΜ θα συνεισφέρει όχι μόνο στην ελαχιστοποίηση του χρόνου έκδοσης των περιβαλλοντικών αδειών, αλλά και στην ενίσχυση της διαφάνειας κατά τη διάρκεια των σχετικών διαδικασιών.

Με το ΗΠΜ ενισχύεται επίσης σημαντικά και η διαδικασία δημοσιοποίησης των ΜΠΕ και διαβούλευσης επί του περιεχομένου τους.

Το ΥΠΕΚΑ προγραμματίζει την έναρξη πιλοτικής λειτουργίας του ΗΠΜ εντός του 1ου τετραμήνου του 2014, ενώ υπολογίζεται ότι εντός του 2014 θα λειτουργήσει πλήρως.

Σημειώνεται ότι από τον Μάιο του 2012 λειτουργεί ειδικός δικτυακός τόπος (www/aero.ypeka.gr), για την ανάρτηση όλων των περιβαλλοντικών αδειών (ΑΕΠΟ) των έργων και δραστηριοτήτων Α κατηγορίας. Για την λειτουργία του, έχει εκδοθεί Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1470/Β/03.04.12)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Από τα αναφερόμενα στα προηγούμενα κεφάλαια, προκύπτει ότι έχουν ήδη αρχίσει να επιτυγχάνονται οι στόχοι και επιδιώξεις του νόμου 4014/2011 και ότι ο νέος νόμος έχει ήδη συνεισφέρει σημαντικά στην διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω της απλοποίησης, εξορθολογισμού και συντόμευσης των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος. Πλήρης υλοποίηση των στόχων και επιδιώξεων του νόμου θα επιτευχθεί με την ολοκλήρωση των δράσεων που περιγράφονται στο κεφάλαιο Δ.

Ειδικότερα, από τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι έχει επιτευχθεί ο αρχικός στόχος υποδεκαπλασιασμού των υποβαλλόμενων μελετών, η μείωση των απαιτούμενων χρόνων και η μείωση του κόστους και των διοικητικών βαρών.

Έχουν εισαχθεί όλες οι διαδικασίες που εξασφαλίζουν καλύτερη ποιότητα περιβαλλοντικών όρων, εξάλειψη διπλών αδειοδοτήσεων, βελτίωση ποιότητας μελετών, μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου ενώ ταυτόχρονα προβλέπεται η συστηματοποίηση και ενδυνάμωση των περιβαλλοντικών ελέγχων.

Παράλληλα έχουν τυποποιηθεί όλες οι διαδικασίες που αφορούν στην αξιολόγηση των σχετικών μελετών περιβάλλοντος, ώστε να ακολουθούνται οι ίδιες πρακτικές τόσο από τις αδειοδοτούσες αρχές, όσο και από τους γνωμοδοτούντες φορείς και το κοινό, ενώ έχουν προβλεφθεί ηλεκτρονικά πληροφοριακά συστήματα που θα υποστηρίζουν τις διαδικασίες και θα συνεισφέρουν στην ολοκλήρωσή τους με πλήρη διαφάνεια.

Παρακάτω στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται συγκεντρωτικά όλες οι Υπουργικές ή Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ'έξουσιοδότηση του νόμου 4014/2011.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Υπουργικές ή Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ'έξουσιοδότηση του νόμου 4014/2011

α.α.	Τίτλος απόφασης	Αριθμός ΦΕΚ/ ημερομηνία έκδοσης	Άρθρο/παράγραφος νόμου	
1	1α	Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες	21/Β/13.01.2012	
	1β	Τροποποιήσεις αρχικής απόφασης κατάταξης δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες	1565/Β/08.05.2012	
	1γ		595/Β/14.03.2013	
	1δ		3089/Β/04.12.2013	
2	Εξειδίκευση διαδικασιών για την ενσωμάτωση στις Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας έγκρισης επέμβασης, για έργα και δραστηριότητες κατηγοριών Α και Β		1077/Β/09.04.2012	Άρθρο 12

3	Ίδρυση και λειτουργία ειδικού δικτυακού τόπου για την ανάρτηση των αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ), των αποφάσεων ανανέωσης ή τροποποίησης ΑΕΠΟ	1470/Β/03.05.2012	Άρθρο 19α
4	Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ)	224/ΥΟΔΔ/03.05.2012 ^(*)	Άρθρο 13, παράγραφος 1
5	Κανονισμός Λειτουργίας του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ).	3263/Β/20.12.2013	Άρθρο 13, παράγραφος 1
6 έως και 26	Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων Β κατηγορίας	Δες αναλυτικά Πίνακα 2	Άρθρο 8, παράγραφος 3
27	Προδιαγραφές περιεχομένου Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α'	2703/Β/05.10.2012	Άρθρο 2, παράγραφος 7
28	Εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων	964/Β/19.04.2013	Άρθρο 2, παράγρ. 13
29	Προδιαγραφές της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Β	2436/Β/27.09.2013	Άρθρο 10, παράγραφος 2
30	Προδιαγραφές φακέλου Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ), Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), φακέλου ανανέωσης ΑΕΠΟ, φακέλου τροποποίησης ΑΕΠΟ και Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Α	135/Β/27.01.2014	Άρθρο 11, παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 και άρθρο 10, παράγραφος 2
31	Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α'	45/Β/15.01.2014	Άρθρο 19, παράγραφος 9

(*): έχει τροποποιηθεί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Το ΥΠΕΚΑ και για το αμέσως επόμενο χρονικό θα συνεχίσει τις εντατικές προσπάθειές του σε σχέση με την πλήρη επίτευξη των στόχων και επιδιώξεων του νόμου 4014/2011, θέτοντας ως βασικές προτεραιότητες αφενός μεν την υλοποίηση σημαντικών στρατηγικών δράσεων και αφετέρου την υλοποίηση άλλων επιμέρους θεμάτων που σχετίζονται με την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 4014/2011.

Αναλυτικότερα, προγραμματίζει την υλοποίηση των εξής **στρατηγικών δράσεων**:

α) την έναρξη πλήρους λειτουργίας του ΗΠΜ

Η σημασία της λειτουργίας του ΗΠΜ και η συνεισφορά του στην ελαχιστοποίηση του χρόνου έκδοσης των περιβαλλοντικών αδειών και στην ενίσχυση της διαφάνειας κατά τη διάρκεια των σχετικών διαδικασιών, αναπτύχθηκαν διεξοδικά στο κεφάλαιο Β.2.12.

Ήδη έχουν δρομολογηθεί όλες οι απαραίτητες ενέργειες ώστε να λειτουργήσει πιλοτικά το ΗΠΜ εντός του 1ου τετραμήνου του 2014 και να υπάρξει πλήρης λειτουργία του εντός του 2014.

β) την σύνταξη του εθνικού σχεδίου τακτικών επιθεωρήσεων των περιβαλλοντικών αδειών των έργων και δραστηριοτήτων και την έναρξη υλοποίησης ελέγχων και επιθεωρήσεων βάσει αυτού.

Η εντατικοποίηση και συστηματοποίηση των ελέγχων κατά τη φάση λειτουργίας των έργων και δραστηριοτήτων και η σημασία των ex post ελέγχων αντί των ex ante, αναλύθηκαν διεξοδικά στο κεφάλαιο Β.2.10.

Το ΥΠΕΚΑ προγραμματίζει την πλήρη ενεργοποίηση των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις και την ολοκλήρωση εντός του 2014 της σύνταξης του εθνικού σχεδίου τακτικών επιθεωρήσεων των περιβαλλοντικών αδειών των έργων και δραστηριοτήτων, ώστε να εξειδικευτεί περαιτέρω βάσει αυτού το πρόγραμμα των επιθεωρήσεων και να διενεργούνται οι επιθεωρήσεις μεθοδικά και με βάση τα ήδη θεσμοθετημένα κριτήρια.

γ) την επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού.

Σημαντικός παράγοντας για την υλοποίηση των μεταρρυθμιστικών διατάξεων του νέου νόμου είναι το ανθρώπινο δυναμικό.

Για το λόγο αυτό το ΥΠΕΚΑ αμέσως μετά την έκδοση του ν. 4014/2011, οργάνωσε ημερίδα για τα στελέχη του Υπουργείου, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών. Στην ημερίδα αυτή είχαν παρουσιαστεί και αναλυθεί όλες οι γενικές και ειδικές προβλέψεις του νόμου και είχε συζητηθεί διεξοδικά ο τρόπος εφαρμογής των διατάξεων του νόμου.

Κατά το διάστημα που μεσολάβησε από την διεξαγωγή της ημερίδας αυτής έως σήμερα, έχουν εκδοθεί σειρά νομοθετημάτων (ΥΑ, ΚΥΑ, κλπ) που εξειδικεύουν περαιτέρω συγκεκριμένες διατάξεις του νόμου (π.χ. ΥΑ για τυποποίηση διαδικασιών και εξειδίκευση κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ΚΥΑ για διαδικασίες διαβούλευσης, ΥΑ με προδιαγραφές περιεχομένου ΑΕΠΟ, αποφάσεις με ΠΠΔ για έργα και δραστηριότητες Β κατηγορίας, προδιαγραφές μελετών, κλπ) και έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στον τρόπο εφαρμογής του νέου νόμου.

Έτσι, το ΥΠΕΚΑ προγραμματίζει αμέσως μετά την έναρξη της πιλοτικής λειτουργίας του ΗΠΜ, την υλοποίηση αντίστοιχων ημερίδων:

- i)** για τους υπαλλήλους του Υπουργείου ΠΕΚΑ και τους υπαλλήλους άλλων υπουργείων που συμμετέχουν στις διαδικασίες διαβούλευσης επί των μελετών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων,
- ii)** στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης με συμμετοχή τόσο των υπαλλήλων των Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης όσο και των Υπαλλήλων των Περιφερειών που σχετίζονται με τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, και
- iii)** για στελέχη του επιχειρηματικού κόσμου, μελετητές, κλπ

Όσον αφορά στα άλλα επιμέρους θέματα που σχετίζονται με την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 4014/2011 προγραμματίζεται:

- α)** η σύσταση του μητρώου ιδιωτών περιβαλλοντικών ελεγκτών
- β)** η σύσταση του μητρώου πιστοποιημένων ιδιωτών αξιολογητών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
- γ)** ο καθορισμός των τελών για τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης και για τους ελέγχους τήρησης των περιβαλλοντικών αδειών
- δ)** η περαιτέρω ενσωμάτωση κι άλλων αδειών στην περιβαλλοντική αδειοδότηση

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

NANTIA I. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ